

การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

นางนงนุช ศิริโรจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-482-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17211852

The Developmental Analysis of
Television News Presenter Personalities

Mrs. Nongnud Siriroj

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School

1994

ISBN 974-584-482-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศ
ข่าวโทรทัศน์
โดย นางนงนุช ศิริโรจน์
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชารัต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา.มหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชารัต)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นางนุช ศิริโรจน์ : การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์
(THE DEVELOPMENTAL ANALYSIS OF TELEVISION NEWS PRESENTER
PERSONALITIES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.นันทวัน สุชาติ, 129 หน้า
ISBN 974-584-482-9

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงทางแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
ของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจเลือกผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์
ทุกสถานีในเขตกรุงเทพมหานคร จากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยใช้กรอบแนวความคิดเชิงทฤษฎีเรื่องบทบาทหน้าที่
ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าว องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพและการสร้างภาพลักษณ์กับค่านิยมของกลุ่ม
วิชาชีพมาประกอบการพิจารณา

ผลจากการวิจัยพบว่า การให้ความสำคัญในองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวมีความ
แตกต่างกันไปตามบริบททางสังคม วัฒนธรรมทางวิชาชีพ และเทคโนโลยีของการนำเสนอข่าว ทั้งนี้สามารถ
แบ่งช่วงเวลาออกได้เป็น 3 ยุคสมัยคือ

1. ยุคเริ่มต้นงานข่าว (2498-ต้นปี 2528) หน้าที่ผู้ประกาศข่าวจำกัดเฉพาะผู้ชายที่ร่วมอยู่ใน
ทีมงานบุกเบิก โดยให้ความสำคัญกับน้ำเสียง บุคลิกความน่าเชื่อถือตามแบบอย่างสากล ส่วนองค์ประกอบ
ด้านรูปร่างหน้าตาถือเป็นเรื่องรอง
2. ยุคการปรับเปลี่ยน (ปลายปี 2528-ต้นปี 2529) รูปแบบและเนื้อหาของกรนำเสนอข่าว
เปลี่ยนแปลงอย่างมาก เนื่องจากเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกวงการเข้ามาทำและมีการโฆษณาค้นเวลา
เน้นบุคลิกความเป็นกันเองและใช้ผู้ประกาศข่าวทั้งหญิงและชายจนทำให้ประชาชนนิยมหันมาดูข่าวกันมากขึ้น
3. ยุคการแข่งขัน (ปลายปี 2529-2535) ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตา ความทันสมัยและ
ความมีชื่อเสียงของบุคคลที่เลือกมาเป็นผู้ประกาศข่าวจากหลายวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบเด่นที่ใช้ในการดึงดูด
ใจให้ดูข่าว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C450520 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: IMAGES/APPEARANCES/PERSONALITIES/MEDIA PROFESSIONALS

THE DEVELOPMENTAL ANALYSIS OF TELEVISION NEWS PRESENTER

PERSONALITIES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NANTAWAN SUSHATO, Ph.D.

129 pp. ISBN 974-584-482-9

The purpose of this research is to gain an insight into changes in the concept orientation towards the presentation of television anchor "images". An analysis of factors, influencing 5 Bangkok television stations' decision-making, for a selection of anchormen since 1955, was undertaken. The correlation function of the media, as well as the concept of personality, "image-making", and values of media professionals helped to provide a theoretical framework of the study.

It was found that there was a difference in the emphasis of personality components for television anchormen, due to the variation in time periods. Changes in social context, news presentation technology, along with professional cultural practices, are linked to mark the eras as follows:

1. The beginning of the television news era (1955-early 1985) to which only male staff members were given an opportunity to be anchormen. A good tone of voice and a trustworthy personality based on international standards were the first priority. Appearance was less importance at the time.
2. Adjustment era (late 1985-early 1986) which called for the revolution of forms and contents of news presentation. This was due to influx of news staff from outside. Television news has been more commercialized since then. The screens were filled with cheerful and friendly personalities of male and female anchormen. The Thai public viewership-figures were higher than ever before.
3. Challenging era (late 1986-1993) to which appearance, modern personality, and celebrity of chosen anchormen, recruited from different professions, were prominent as factors, to compete for public popularity.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความรู้และความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งแก่งานวิจัย รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาแนะนำและให้ข้อคิดเห็น อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และรองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุขารัต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข ตรวจสอบ และได้ปรับปรุง งานวิจัยนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปลงด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์จางง รังสิกุล คุณสรพรสิริ วัชรศิริ พลตรี ถาวร ช่วยประสิทธิ์ คุณสมชาย มาลาเจริญ และทุกท่านที่ได้กรุณาให้ ข้อมูลที่มีคุณค่าอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

และท้ายสุดนี้ ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ให้สิ่งที่ดีในชีวิตมาตลอด ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปัญญา ศิริจรจน์ ที่เป็นกำลังใจด้วยดีมาตลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
นางนุช ศิริจรจน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหान่าวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ข้อสันนิษฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน	11
ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ	13
แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพ	14
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์	16
3. ระเบียบวิธีวิจัย	23

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	23
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
การนำเสนอข้อมูล.....	27
4. วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์.....	28
ยุคเริ่มต้นงานข่าว.....	28
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง 4 บางขุนพรหม.....	29
สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5.....	41
สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7.....	45
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3.....	49
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.	53
สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11.....	56
ยุคการปรับเปลี่ยน	59
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.....	61
สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7.....	61
สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5.....	62
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3.....	62
สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11.....	63
ยุคการแข่งขัน.....	63
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3.....	63
สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5.....	67
สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7.....	68
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.....	69

บทที่	หน้า
สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11.....	70
5. บัณฑิตที่เกี่ยวข้องงานการกำหนดบุคลิกภาพของผู้ประกาศ ข่าวโทรทัศน์.....	73
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก.....	104
ประวัติผู้เขียน.....	129

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย